

for det ialfsald ansees for hævet over al Tvivl, at der ikke opnaaes nogen Fasthed med Hensyn til Tingenes foranderlige Priis fra Aar til Aar ved at basere Indtagten paa en enkelt Tings, in specie Bygs, Priis.

Der er endnu en anden, for Livet høist vigtig Ting, hvis Priis i de sidste 20 Aar er steget betydeligt, og netop ogsaa har været i en successiv Stigen. Det er Arbejdslønnen; og det vil vanskeligen nægtes, at i enhver Stilling trænger man til forskellige Arbeidere, hvis Betaling mere eller mindre retter sig efter den simple Arbejdsløns Stigen, eller efter den Løn, som gives for det simple Arbejde, der i Almindelighed kaldes Dagleterarbejde.

Det er maaffee vanskeligt at constatere, i hvilken Grad Følkelønnen er steget. Det turde imidlertid ikke let af Noget benægtes, at denne i det Hele er steget, baade paa Landet og i Kjøbstæderne, og at man f. Ex. i Kjøbenhavn nu giver 6 à 10 Rd. foruden Kost, om Maaneden til en Karl eller Tjener, som man før havde for 4 à 6 Rd. om Maanedens, og 25 à 35 Rd. halvvaarligen til en Pige, som man før havde for 12 à 20 Rd. Men hvad der er vigtigere, det er, at det simple Dagleterarbejde saa betydeligen er steget, og at tildeels som Følge deraf ogsaa en tiltagende successiv Stigen af Arbejdslønnen i alle Haandteringer har fundet Sted.

Enhver, det være sig paa Landet eller i Kjøbstæderne, som har havt større Arbejder at udføre, vil fænde det, om end ikke Alle kunne bevise, i hvilken Grad og hvorledes Arbejdslønnens Stigen successivt har fundet Sted.

Jeg skal derfor tillade mig at anføre, hvad der fremgaaer af Regnskaberne over de betydelige Arbejder, som siden 1841 ere blevne udførte under Fængselscomissionens og senere under Overinspektionens Ledning. — I Begyndelsen af den nævnte Epoke var den sædvanlige Arbejdsløn om Sommeren 3 Mk., og i Maanederne November og December 2 Mk. 4 St. daglig. Siden den Tid, navnlig siden 1846, er Dagleterprisen successivt steget, uanset at Capitelstarten paa Byg, som før 1847 var 5 Rd. 4 St., i 1850 kun var 2 Rd. 89 St., og i 1855 og 56 har jeg ved Opførelsen

af Straffeanstalten paa Brødøsfælle Mark ikke kunnet faae en Dagleter under 6 Mk. om Dagen (i November og December 5 Mk. 8 St.).

Der er ingen Grosserer, ingen Skibsreder, ingen Fabrikant, som jeg har talt med og af hvem jeg ikke har modtaget Bekræftelse paa, at Dagleterlønnen nu er 80 à 100 pCt. højere end for 15 à 20 Aar siden.

Af en betydelig Fabrikant, som beskæftiger omtrent 150 Mennesker af forskellige Haandværk, har jeg modtaget følgende Beretning om Arbejdslønnens Priis i 1837—1839 og 1855—1857.

	1837—39.	1855—57.
Dagleterrepr. Dag 2 Mk. 8 St.	4 Mk. 13 St.	
Fabrikarbejdere	3 — 8 — 5 — 8 —	
Modelsmøkkere	4 — 8 — 6 — 14 —	
Smedesvende	4 — 8 — 7 — 8 —	
Jern- og Metal-		
dreiere	5 — 7 —	
Formere	4 — 8 — 7 — 8 —	

Om en tilsvarende Stigen af Arbejdslønnen i forskellige Haandteringer kan jeg desuden meddele mere eller mindre bestemte Data, hvorved det endnu maa bemærkes, at Arbejdstiden i de fleste Haandværk er bleven 2 Timer kortere, end den var forend 1845, saa at allerede derved, uanset Daglønnens og Svendebetalingens Stigen, Prisen paa Arbejdet ikke lidet er tiltagen i de sidste 15 à 20 Aar.

Det turde være overflødigt at bestræbe sig for at gøre det indlysende, hvorledes Arbejdslønnens Stigen maa fordyre Livet, idet dette ikke kan blive uden Indflydelse paa Productionsomkostningerne af alle de Ting, som den, der har en fast Indtægt, behøver.

Det turde være ligesaa overflødigt at bevise, at Hønsleien er steget, og at derved en af de nødvendige Fornødenhedsgjenstande, Bøvælen, er bleven betydeligen dyrere i de senere Aar.

Jeg har det i Foregaaende antydet de Grunde, hvorpaa jeg støtter min Overbevisning om, at Livet nu er dyrere, end det var for 15 à 20 Aar siden, og at Retfærdighed og Billighed fordrer, at de Gager, som paa den